Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: BErgen 4-0807, 4-0237
Телеф. УНС: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 172. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го ЛИПНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 172. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 3, 1952. VOL. LX.

11 ПІДКОМІСІЙ ПРАЦЮЄ НАД РЕСПУБЛІКАНСЬКОЮ ПЛЯТФОРМОЮ

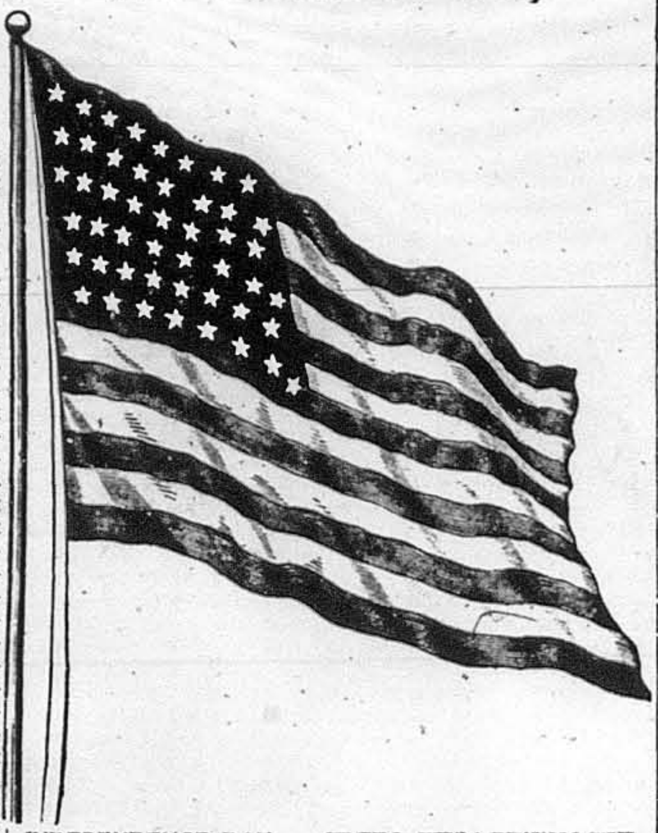
Шікаго. — Не зважаючи на боротьбу між кандидатами на номінацію, підготова до одноцільного виступу Республіканської партії перед населенням у виборчому часі йде повним розгоном. Це позначується полагоджуванням поточних передконвенційних справ, як напр. вирішення Красвого Республіканського Комітету, щоб признати як правну 18-членну стейтову делеґацію з Флориди під проводом К. К. Спейда, а відмовити признання конкуренційній делеґації, під проводом Веслі Е. Гаррісона. Признана делеґація прихильна номінації сен. Роберта А. Тефта, отже збільшає вигляди на його номінацію кандидатом на президента.

Коли Красвий Комітет починав свої наради над вирішенням, котру з двох делеґацій зі стейту Тексас признати за правну, члени комітету застали в кімнаті нарад тобто у великій балевій залі готелю Гілтон, уставлені радієві й телевізійні апарати. Це була несподіванка для комітету й тому „оборонець ладу" Чарлз Гакер, вирішив перенести наради до сусідньої кімнати, щоб застановитися, чи можливо вести переслухання й дискусію при яскравім електричнім світлі. Комітет спротивився радити при телевізійних апаратах, а це вважається за поразку прихильників ген. Двайта Д. Айзенгавера, які вимагають повного насвітлення фактів перед признанням конкуренційних делеґацій. Дискусії й переслухання над делеґаціями ведуться дальше.

У міжчасі в інших залях готелю почала працю найважливіша конвенційна комісія, а саме комісія резолюцій, під головством сен. Юджіна Д. Міллікіна з стейту Колорадо. Вона поділилася на 11 підкомісій, у яких ведуться переслухання знавців і свідків для складення виборчої плятформи партії. Секретаркою комісії обрана Милдред Йонґер з Лос Анджелес. Переслухання відбуваються при закритих дверях і тільки Гаролд Стассен, один з кандидатів на найменування, буде переслуханий прилюдно. Дуже важлива підкомісія це та, що складає точку про закордонну політику. Цю точку опрацьовує Джан Фостер Доллес, звісний правний дорадник партії в цій справі. Він сказав, що це буде найпрактичніша точка в республіканській плятформі від передвосних часів. Доллес перервав свої вакації в Канаді, щоб виконати конвенційний обов'язок.

З уваги на завзятий спір між кандидатами, хто може віднести перемогу, виринула нова комбінація, а саме, що на випадок перемоги Тефта обрати ген. МекАртура кандидатом на віцепрезидента. Одначе Гаролд Стассен дальше вірить, що він може бути присмливим кандидатом у випадку, якщо обидва головні кандидати не дістануть більшости.

The Fourth of July

INDEPENDENCE DAY — СВЯТО НЕЗАЛЕЖНОСТИ

БРИТАНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПІДТРИМАВ ЧЕРЧИЛА В СПРАВІ БОМБАРДУВАНЬ В КОРЕЇ

Лондон. — Британський парлямент більшістю 300 голосів проти 270 підтримав вчора прем'єра Винстона Черчила в його твердому становищі поруч Злучених Держав в справі недавних американських бомбардувань комуністичних гидравлічних електростанцій на ріці Ялу в Північній Кореї. Лейбуристи були запропонували резолюцію з висловом недовір'я урядові за те, що він не потрапив запевнити собі, щоб уряд Злучених Держав інформував його в таких справах. Прем'єр Черчил знову пригадав парляментові „одверту і великодушну заяву" державного секретаря Діна Ачесона, який особисто виснив членам Палати Громад, що ця непоінформованість британського уряду трапилась через помилку та просив пробачення. Помилка трапилася тому, бо Пентаґон думав, що Британію поінформує про це державний департамент, а державний департамент сподівався, що це зробить Пентаґон і у висліді того не зробив цього ані Пентаґон, ані державний департамент. Прем'єр Черчил перед голосуванням попередив свій нарід, щоб він не випробовував американської терпеливости занадто далеко, головно тепер, в році виборів. Становище прем'єра по боці Злучених Держав в справі бомбардувань в Кореї підтримали одностайно всі консервативні і ліберальні члени парляменту.

АМЕРИКА ВВАЖАЄ БОЛЬШЕВИЦЬКІ БРЕХНІ ЗАГРОЗОЮ ДЛЯ МИРУ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Американський представник в Раді Безпеки ОН, Ернест А. Ґросс, заявив вчора, що совєтські пропаґандивні брехні та обвинувачення проти Злучених Держав за вживання бактеріологічної зброї в корейській війні становлять загрозу для міжнародного миру і безпеки. Він закликав Раду Безпеки, щоб вона вповноважнила Міжнародний Комітет Червоного Хреста, щоб він перевів в цій справі слідство та здемаскував запозичену Москвою від Ґітлера техніку „великої брехні". Ґрос твердив, що цю совєтську брехню розвіє або слідство Червоного Хреста, або совєтське вето в Раді Безпеки, якщо б Москва намагалася його використати, щоб до такого слідства не допустити, що вона вже робила досі. Совєтське вето — твердив Ґросс — було б рівночасно признанням, „що Москва знає, що її обвинувачення не видержать денного світла". Ще перед виступом Ґросса совєтський представник А. Малік фактично заявив, що він скористає із свого великодержавного права спротиву, якщо б Рада Безпеки переголосувала американську пропозицію та передала справу під розгляд і для перевірки Червоного Хреста. Малік попередив, що він навіть не візьме участи в дебатах на цю тему, бо Рада Безпеки раніше відкинула більшістю 10 голосів проти його одного його ж таки пропозицію, щоб до участи в нарадах на цю тему запросити представників комуністичного Китаю і Північної Кореї. Проти цеї совєтської пропозиції голосували навіть Британія, Голландія і Пакістан, які визнають комуністичний режим в Китаю. Ґрос повідомив, що досі ще ані Китай ані Північна Корея не відповіли на пропозицію розгляду тих обвинувачень Червоним Хрестом. Даючи гостру відправу комуністичним брехням, Ґросс натякнув, що на випадок совєтського вета проти ухвали, щоб Червоний Хрест перевів слідство в тій справі, Злучені Держави — правдоподібно запропонують Раді Безпеки резолюцію для засуду тої брехливої совєтської пропаґанди як загрози для міжнародного миру і безпеки.

Паризький суд звільнив Дюкльо з в'язниці

Париж. — Апеляційний Суд у Парижі наказав звільнити з в'язниці генерального секретаря комуністичної партії Жака Дюкльо, якого арештовано під час комуністичних заворушень у зв'язку з приїздом генер. Метью Ріджвей при кінці травня ц. р. Суд стояв на становищі, що посла можна арештувати тільки тоді, коли його зловиться на поповнюванні злочину. В випадку комуністичного посла Дюкльо не заіснували були такі обставини, бо хоч в його авті і знайдено набитий револьвер і важкий чорний важіль, але Дюкльо не поповнював жадного злочину і тому поліція нарушила посольський імунітет, коли його арештувала. Проти рішення цього суду немає відклику. Коли уряд схоче обвинувачувати посла Дюкльо, то мусітиме просити парлямент, щоб видав дозвіл на це. Суд наказав звільнити також шофера та особистого сторожа Дюкльо, що їхав з ним. Некомуністична преса виступає проти судді Дідіє що був президентом цього суду, та підкреслює, що він був підписав протест проти звільнення робітників за те, що вони виступали активно в травневих заворушеннях.

Сенат одобрює прийняття західної Німеччини до Північно-Атлантійської оборони

Вашинґтон. — Сімдесят двома голосами проти п'яти Сенат Злучених Держав ратифікував мировий договір з Західною Німеччиною, випрацьований чотирма Західними країнами. Таким способом Америка, перша з чотирьох великодержав, ратифікувала мирові контракти, які признають повоєнній Західній Німеччині обмежену суверенність. Ратифікація включає теж постанову, що Німечину приймається до Північно-Атлантійського Пакту, який дає Німеччині таку саму гарантію, як і іншим країнам, а з другого боку вимагає від неї зобов'язань, що їх мають первісні члени цього пакту. Проти ратифікації голосували п'ять республіканських сенаторів, одначе це не стоїть на перешкоді ратифікації, яка вимагає двох третин приявних під час голосування, а кворум передбачене таке, як приписане для Сенату при голосуванні над договорами. Голова сенатської комісії закордонних справ, Тем Конналлі, назвав ратифікацію цих контрактів великою історичною подією, бо вона признає Німеччині право участи в творенні оборонної армії таких Західних країн, як Франція, Італія, Бельгія, Голяндія й Люксембурґ. Щоб договір увійшов в життя, він має ще бути ратифікований кожною з чотирнадцяти держав, що входять у склад Північно-Атлантійського Пакту.

Можливість переломання „мертвої точки" на переговорах в Кореї

Токіо.—Комуністичні представники на переговорах в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї, які відновлено попереднього дня після чергової триденної перерви, пробували перервати розмови ще на один день і в аліянтських колах здогадуються, що червоні потребують того часу для обмірковування останньої аліянтської пропозиції для перервання теперішньої „мертвої точки" в нарадах в справі примусової репатріяції полонених. Аліянтський представник ген. Гаррисон, заявляючи, що аліянти не відступлять від свого принципу добровільної репатріяції полонених, запропонував рівночасно розв'язку, яка вможливила б комуністам „вихід з лицем" з їхнього дотеперішнього становища. Ген. Гаррисон заявив, що аліянти остаточно можуть погодитися на комуністичне домагання, що всі полонені, які будуть на списку під час підписання перемир'я, повинні бути репатрійовані", — але аліянти приготовлять новий список. Це означало б, — що аліянти допоможуть комуністам „вийти з лицем", бо приймуть їхню пропозицію, але рівночасно приготовлять новий список, на якому будуть тільки ті полонені, які самі і добровільно погодились на репатріяцію, і тим самим був би задержаний аліянтський принцип добровільної репатріяції. Іншими словами, аліянти готові прийняти комуністичне домагання „примусової репатріяції", але застосувати будуть могли це тільки до тих полонених, які погоджуються на репатріяцію, отже „примусово" репатріювати тих, що собі того бажають.

Президент критикує нові контрольні постанови

Вашинґтон. — През. Труман закинув Конґресові, що він відкрив „небезпечну шпару в мобілізаційній програмі", ухвалюючи новий закон про контролю цін і платень, який зовнішньо продовжує давнішу контролю, а на ділі звільняє населення від неї. Труман каже, що він тільки з необхідности підписав новий законопроєкт, бо не мав вибору, одначе новий закон дає притоку, до захитання програми оборонної мобілізації й стабілізації. Новий закон, на думку президента дає тільки охорону перед інфляцією. Президент виїхав у південні стейти на відкриття нових водних там і тому надіються, що з цієї нагоди він виголосить промову з критикою „могутніх інтересів", що перешкоджають переведенню економічних федеральних проєктів.

Большевики завершують пашпортовий терор в Польщі

З поінформованих джерел повідомляють, що започаткований з кінцем минулого року пашпортовий терор в комуністичній Польщі входить тепер в свою останню фазу. Всі громадяни, які закінчили 18 рік життя, мали в першій половині травня виповнити і віддати останні формулярі, а впродовж одного місяця мали дістати нові пашпорти. Перед кількома місяцями треба було виповнити перші формулярі, подаючи докладні дані про себе і про свою родину та про свій родовід. Опісля поліція переводила скрупулятну перевірку тих заяв, при чому в усіх містах і селах приготовано окремі таємні списки осіб, що народилися на терені Совєтського Союзу, в Західній Україні, які були закордоном та яких репатрійовано, або які вернулись до Польщі після війни. Окремий список приготовано з осіб непольського походження. До анкети кожний громадянин зобов'язаний був долучити три фотознімки, одна з яких цілком певно опиниться в поліційних картотеках.

Президент пропонує Конґресові підтримати будову великого водного шляху

Вашинґтон. — У зв'язку з недавньою неприхильною постановою Конґресу до участи ЗДА в будові великого водного шляху, що має получити океан з країною великих озер, президент, в листі до віцепрезидента та спікера Конґресу, закликав прихильно розглянути цю справу. За проєктом, великий водний шлях, за поміччю додаткових каналів і гребель, пов'яже морські шляхи з шляхами Великих Озер, через ріку Св. Лаврентія та озера Ірі. Таким чином Монтреал отримав би водне сполучення з Дітройтом та Шікаґо й до цих великих промислових міст Америки, могли б доходити морські кораблі. Конґрес досі вважав, що кошти будови цього шляху, який був би керований спільно з Канадою, непомірно великі й ухилив проєкт цієї велетенської споруди. Одначе президент, у своєму листі, вказує, що Канада все одно розпічне будову шляху й що всі міркування є за тим, що ЗДА лише скористають, бравши участь у цім підприємстві. Президент вказав, що міродайні красві установи такої думки, що водний шлях до Великих Озер матиме велике значення також з погляду оборонности країни та підкреслив, що, припускально, 80-90 відсотків руху по проєктованім шляху обслуговуватиме ЗДА, бо він буде провадити до серця металюрґічної промисловости ЗДА.

Графиню Скарбек убив її бувший коханок

Лондон. — На переслуханні в суді зізнав портер готелю Денніс Джорж Молдоні, що він пізнав графиню Скарбек минулого року. Він повторив свої зізнання, які зложив на поліції після арештування. — Його приязнь до графині перемінилася була у взаємну любовну аферу, але пізніше пані Гренвілл, бо під таким прізвищем натуралізувалася графиня Скарбек в Англії, заявила йому, що нічого спільного з ним не хоче мати. — Це було в квітні ц. р., а кілька днів пізніше він бачив графиню в товаристві іншого мужчини, що разом входили до її приміщення в готелі. Тоді Молдоні вирішив убити графиню, що й виконав 15 червня. Графиня Скарбек була відзначена високими медалями від французького і англійського урядів за те, що зручно вела розвідчу службу проти німців під час останньої війни на терені різних країн в Европі, та помагала втікати союзним полоненим з гітлерівської неволі.

Комуністичний наступ в Кореї можна б здержати — твердить Александер

Лондон. — Британський міністер оборони філд маршал Александер заявив вчора, що з теперішніх обставинах аліянтські війська в Кореї могли б здержати кожний наступ червоних та що червоні віднесли б „жахливі втрати". Александер говорив на підставі свого досвіду та наочної перевірки аліянтських сил і позицій в Кореї під час його недавніх відвідин на фронті. Проте він застерігся, що це могло б статися тільки тоді, коли б китайським комуністам перешкоджено ввести в дію всі їх авіяційні сили з китайського континенту.

Поширення забезпечення здоров'я

Ню Йорк. — У минулому, 1951 р., більше мешканців у ЗДА було забезпечених на випадок недуги ніж колинебудь давніше, не зважаючи на це, що в деяких стейтах існує суспільне забезпечення на випадок безробіття й недуги. Рада Забезпечення Здоров'я при Інституті Обезпечень на Життя, у своєму річному звіті нараховує 85,991,000 осіб, забезпечених проти випадків на шпитальне лікування в 1951 р. Це приріст на 12% в порівнянні з кількістю забезпечених осіб у попередньому році, число яких досягло було 70 мільйонів. Забезпечення охоплює виплату допомог на випадок недуги, заплату шпитальних видатків, заплату мешкання, прохарчування і. т. п. видатків. На покриття видатків тільки самих операцій було забезпечених 65,535,000 осіб з кінцем минулого року, а це значить збільшення на 20% таких забезпечень у порівнянні з 1950 р. Забезпечення здоров'я поширилося незвичайно від 1941 р., коли то всіх забезпечених проти таких видатків було 7,000,000 осіб.

Занепокоєння з приводу загрози шкільній свободі

Дітройт. — Керівник Комітету Національного Виховного Товариства, Др. Мартин Ессекс виступив тут перед сімома тисячами учасниками нарад комітету. Доповідач, що сам є суперінтендентом шкіл в Лейквуді, Огайо, вказав на небезпеку, що загрожує, на його думку, шкільній свободі з боку суперпатріотизму, що все побільшується. Др. Ессекс вказав на низку моментів, що переконують про вмішування сторонніх чинників у життя шкіл, зокрема на вимагання льояльности від вчителів. Цю вимогу окреслив він, як нерозумну, бо вчителі-комуністи не вагатимуться зложити приречення льояльности. Вимоги, до вчителів в країні часто впроваджують відокремлення вчителів від громадянства та вносять різні утруднення. Всі ці втручання зайві, бо сам статут Товариства не дозволяє комуністам бути членами Товариства, отож за своїми внутрішніми справами пильнує сама учительська громада.

Твори Архипенка на виставі „мистецьких шедеврів" в Парижі

Вудсток, Н. Й. — Місцева американська преса подала вістку, що твори світової слави українського скульптора і мистця Олександра Архипенка включені в одну групу на теперішній виставі „шедеврів мистецтва XX. століття" в Парижі. Виставу, яка включає 126 образів і скульптур з публічних і приватних колекцій в Злучених Державах і 10 европейських країнах, зорганізував відомий американський критик Джеймс Джонсон Свіні і вона відбувається в Національному Музею Модерного Мистецтва.

Французи бояться зменшення допомоги ЗДА для Індо-Китаю

Париж. — Французи втішилися були вісткою, що ЗДА збільшать свою допомогу для Індо-Китаю з 300 мільйонів до 450 мільйонів долярів в найближчому фінансовому році, але тепер Франція занепокоєна тим, що політичні і військові американські провідники змінили свою думку в цій справі, бо підвищення допомоги для Індо-Китаю — зменшило б допомогу ЗДА для Формози. Французька армія в Індо-Китаю вже воює проти комунізму, але армія китайських націоналістів на Формозі також важна для боротьби проти комунізму, бо може прийти час, що і вона мусить активно виступити.

АРМІЯ ВИРОБИЛА НОВИЙ „НАЙКРАЩИЙ" ТАНК

Нюарк. — Цілком новий, — середньої величини, танк виробила команда армії, вважаючи його „найкращим" від часу другої світової війни. Його називають „Паттон 48", на честь славного в тій війні американського генерала Дж. С. Паттона, який загинув при зударі двох авт з кінцем війни в Німеччині. Новий танк виставлено на показ в фабриці Крайслера. Приявна при огляданні була вдова по генералі, яка „охристила." нову зброю, кинувши пляшку шампана, що розбилася, обливаючи танк. Опісля вдова і син небіжчика, капітан Джордж С. Паттон III, переїхали в новім танку по довідній площі біля фабрики.

Новий танк був у продукції в нюарській фабриці ще від квітня. Він має 49 тонн ваги, а його збудували інженери підприємства Крайслер. Його назвав секретар армії Френк Пейс „найкращим середньої величини танком у світі". Новий танк виробляють не тільки в Нюарку, але й в Ґранд Бланк, недалеко Флінт, у стейті Мішіґен, у фабриках Дженерал Моторс, як теж і фабрика Форда в Дітройті. Під час показу в Нюарку, Паттон 48 переповз через мур висотою трьох стіп, перебрив через рів з водою глибиною на чотири стопи і перегнав легко посеред прапорів, усталених у віддалі 40 стіп. Секретар армії, виголошуючи промову до 1,000 гостей, заявив, що Паттон 48 перевищує всі інші середньої величини танки в світі своєю гнучкістю, швидкістю, раптовістю порушень і точністю в пострілах. Він дає теж найпевнішу захорону для залоги перед пострілом ворога. Теж і ціна Паттона 48 розмірно невелика; бо він, вироблений в одного кусника сталі.

НОВИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ТАНК

В Нюарку, Делевар, продемонстровано новий американський танк Паттон 48, що вважається найбільшим і найкращим досягненням дотеперішньої техніки в цій ділянці. Танк є середньої величини, має 90 міліметрову гармату та є незвичайно видержливий і поворотний.

Нова телевізійна програма Фундації Форда

Ню Йорк. — Через Колумбійську висильню, від осени розпічнеться передавання нової, третьої з черги, серії телевізійних програм фундації Форда. Мета нової програми, — дати глядачам високо-художні та науково-вартісні програми, й, тим самим, змусити інші зарібкові телевисильні піднести рівень своїх передач. Програму обслуговуватимуть найкращі артистичні й наукові сили, так, напр. п'єси постачатиме Максвел Андерсон, муз. частиною керуватиме Леопольд Стоковскі, а танок буде представлений французьким балетом.

60 МІЛЬЙОНІВ АКРІВ ЗЕМЛІ РОЗДАЛИ СЕЛЯНАМ В ІНДІЇ

Ню Делгі, Індія. — В одному індійському стейті, що має найбільше населення, бо аж 63 мільйони, переведено земельну реформу і розділили між селян 60 мільйонів акрів землі. Цю реформу підтримував індійський прем'єр Негру і на такий самий спосіб задумують провести земельні реформи в інших стейтах: Бігарі, Орісса, Мадрасі, Бомбаю і Прадеші. Стейт Уттар Прадеш, в якому закінчено цю реформу, урочисто святкував цю важливу подію, коли мирним способом відібрано землю 2,200,000 поміщикам та розділено її між 12,004,000 селян. Один власник може мати найбільше 30 акрів землі, а найнижчу ставку визначено на 6 і чверть акра. Індія розв'язала цю проблему інакше, як це зробили Совєти, що без викупу сконфіскували землю власникам. Індійські власники землі дістануть 280,000,000 долярів відшкодування. Цю суму збиратимуть при податках від нових власників протягом 40 років.

СВОБОДА — SVOBODA
Український щоденник — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage privided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіти і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СВЯТО НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Не знаємо, чи є в цій країні друга етнічна група, яка так часто згадувала б при різних нагодах американську Деклярацію Незалежности, як ми, американські українці. Вона так промовляє до нас своїм вільним і самостійницьким духом, своїм протестом проти усякого гноблення, своїми революційно-демократичними ідеями, що нам здається, неначе б зродилась з духа і крови змагаючого до волі поневоленого українського народу.

І не диво! Автори цеї Деклярації були глибоко переконані, що вони говорять мовою усіх свободолюбних людей у світі. Вони вірили, що, якщо їхнє велике і святе діло, за яке вони взялися, увінчається успіхом, то вільна і незалежна Америка стане найкращою надією для усіх поневолених у всьому світі.

Німець Стюбен, що йому дали вишколювати немічних, голодних і обдертих вояків у Велей Фордж і з них творити по невдачах свіжу армію, добре схопив американський дух, коли писав: „В першу чергу генія тої нації ніяк не можна рівняти з прусаками, австрійцями чи французами. В Европі кажуть до вояка „Зроби це!" і він виконує приказ. Але я заставлений говорити тут до вояків в такий спосіб: „Ось причини, чому вам треба це виконати" і тоді вони виконують свій обов'язок". Тільки так виховані вояки, хоч завжди голодні й завжди обдерті, як це підкреслив Джордж Вашинґтон, могли доконати такого чуда, в яке ледве чи будучі покоління повірять, щоб витримувати довгі роки війни і вкінці перемогти таку величезну силу, якою була непобідима Велика Британія.

Американську незалежність здобуто бунтом проти автократії, революцією і боротьбою за самостійність. Вирішила справу волі й незалежности — війна. Це відповідь багатьом з тих, що голосять, що війна ніколи нічого не розв'язує. Американська революційна війна розв'язала не тільки питання американської самостійности, а тим самим і народження Злучених Держав, вона теж видвигнула багато інших важливих проблем, що потім відбились широким відгомоном у революціях різних країн.

Незалежність ЗДА стала для цеї країни великим благословенням. Країна почала скоро підніматись матеріяльно, культурно і морально. Єдина велика рана, яку їй завдала пізніше братовбивча Громадянська Війна, почала скоро гоїтись, так, що сьогодні портрети обидвох генералів, Ґрента і Лі, що стояли у цій війні один проти одного, висять у Військовій Академії в Вест Пойнт поруч себе, бо обидва вважаються однаковими патріотами, які любили свою країну з глибокого серця і щирої душі. Виглядало б, що усе тут наладнане. Не зважаючи на багато внутрішніх недомагань, країна багата і могутня. Тому і „Форт оф Джулай" почав ставати згодом маніфестацією сили, якій не може грозити ніяка зовнішня небезпека, хіба моральний розклад у нутрі. Патріотизм відповідав отже своєю формою, почуваннями і змістом з одного боку могутньому розвиткові країни, а з другого потребі тих внутрішніх реформ, які могли б поставити Злучені Держави на першому місці між республіками світу, в минулому і сучасному. Цей процес прибрав тепер дещо іншу форму, бо в світі зайшли через совєтську аґресію такі міжнародні переміни, що несподівано поставили Америку у проводі усіх вільних і демократичних сил. Комуністична аґресія, та ще в сполуці з російським імперіялізмом, стала загрозою для цілого світу, в тому навіть і для вільної та могутньої Америки. Як відповісти на цю загрозу стало тепер турботою дня і найважливішою темою святочних промов, виголошуваних з нагоди таких торжеств, як Свято Незалежности.

Так буде і цього року, бо загроза не маліє, а росте і змагає до знищення усіх тих високих ідеалів, з якими так тісно зв'язане Свято Незалежности ЗДА. Ці ідеали були проголошені для Америки і цілого світу. Тому вони мусять всюди перемогти, в усіх країнах. Та щоб так сталось, треба спершу повалити кремлівську тиранію.

ВАКАЦІЇ

З початком цього тижня формально починається час літніх відпусток — вакацій. Закінчилася наука в школах, одні фабрики і підприємства припинюють на тиждень-два свою працю, даючи цим можність спільного відпочинку для своїх робітників, а інші підприємства скорочують свою працю і продукцію так, щоб відпускати на відпочинок своїх робітників групами по черзі. А на кілька днів перед „формальними вакаціями" майже на всіх просторах цеї величезної країни почалися звичайні тут спеки, перемінюючи вулиці великих міст в справжні „турецькі лазні".

Вакаційний час важливий для всіх, бо в американському темпі праці більше ніж де потрібне бодай короткотривале відпруження та відпочинок для м'язів і ума. Але цей час вже найважливіший для дітвори та молоді найбільш вразливої не так на літню спеку, як головно на шалене темпо життя та всі його прояви і наслідки. Величезна більшість наших людей живе переважно по великих містах, з величезними забудованнями і величезним рухом та з усіми „світлами й тінями" великих міст. В таких обставинах дитина чи юнак виставлені на стільки загроз для їхнього духового і фізичного здоров'я, що їх не завжди потрапить відвернути навіть найбільш дбайлива опіка родичів, школи чи виховних організацій та інституцій. І тому властне вакаційний час для дітвори і молоді треба направду використати до останніх можливостей.

Треба ствердити, що ця справа починає щораз краще наладнуватись в нашій американсько-українській громаді. Велику ролю тут відіграє Пласт із своїми досвідченими виховниками та зі своєю традицією влаштовувати літні пластові табори для свого членства різного віку. Тому то й Український Народний Союз пішов якнайдальше назустріч виховним потребам тої організації і віддав їй до розпорядження на літні табори частину тількищо придбаної оселі — „Союзівки". Вже за тиждень, ремонтована тепер „Союзівка" заповниться радісним гомоном малих „отроків", „юних вірлят" та інших „жовтодзюбів". Такі і подібні вакаційні табори будуть влаштовані теж в низці інших місцевостей і осель. Тому дуже важливо, щоби родичі скористали з таких нагод і бодай на короткий час вислали туди своїх дітей, бо цим вони цілком певно дадуть їм на дорогу життя далеко більше, ніж це, що можуть зложити для них в банку.

Де таких таборів немає, або якщо з будь-яких причин не можна з них скористати, у нас вже поступово починає теж розвиватися своєрідна приватна „вакаційна система", при чому збирається кілька родин, винаймають відповідне приміщення чи „бонґало" та збирають там свою дітвору на вакаційний час під дбайливим оком старших. Сонце, природа, вода, товариство та відповідна опіка — це все, чого, крім відповідного харчу, потребує дітвора під час вакацій і це повинні їм забезпечити родичі та суспільність.

Вакаційний час, хоч і коротший ніж для дітвори та молоді, потрібний і його повинні використати для доброго відпочинку дорослі і старші громадяни. При цьому щирі товариські взаємини допоможуть теж розв'язати неодну суспільну і партійну проблему між одиницями, що не залишиться без впливу і на спільноту. При тому було б направду по-громадянськи, коли б кожний, виїжджаючи на відпустку, міг взяти зі собою виказку вплаченого Національного Датку на 1952-гий рік.

Але заки зачнуться ще наші суспільні вакації — перед нами ще наша найбільша громадська подія — П'ятий Конґрес Американських Українців, що розгляне дотеперішню діяльність нашої центральної репрезентації, вибере новий її провід — Український Конґресовий Комітет, встановить для нього відповідну плятформу та наложить відповідні обов'язки на найближче майбутнє. Майже тисяча делеґатів — представників наших громад і організацій — перевірюватимуть на цьому Конґресі чи УККомітет виконав свої обов'язки. Чи він це зробив — побачимо із звітів. Але вже сьогодні можна сумніватися чи свій обов'язок виконали ми, звичайні громадяни, бо 100,000 долярів для Народного Фонду в 1950 р. і 130,000 дол. на цей Фонд в 1951-шому році не дають на це переконливий доказ.

Вакації без свідомости виконаного обов'язку — це тільки половина приємности і відпочинку.

Микола Чубатий

Перед П'ятим Конґресом Американських Українців

В моїх статтях на тему „Український Конґресовий Комітет та його політика", опублікованих у „Свободі" ч.ч. 140 та 142 не висказував я якихось нових думок. Виложені там погляди на політику УК-Комітету в минулому та в майбутньому це з великими виїмками переконання американських українців, дотепер чинних в політичному життю нашої національної групи за океаном. Це переконання набуті практичною громадською роботою на терені Америки в користь визволення українського народу. Саме такий підхід до праці американських українців показався найбільше успішним. Мабуть й найбільше гострі критики УККомітету не в силі заперечити, що ледве чи коли українська збірнота в Америці потрапила увійти в зв'язки з рішальними чинниками та з громадською опінією впливових кол тої країни так близько, як саме за останні роки праці УК-Комітету.

Провідні кола УКК далекі від самозадоволення, що їх успіхи зуміли вже проломити всі перешкоди та упередження до справи незалежної української держави, одначе фактом є, що високі та грубі мури упередження до української справи вже сильно надщерблені, декуди й проломані; і хоч ці мури ще й нині в офіціяльних американських колах зовсім непроломані, проте ми постійно наближаємося до того кінцевого успіху. Одначе погляди, висказані у моїх статтях, викликали серед декого із нових еміґрантів, необзнайомлених ще з американським підходом до праці УККомітету, помилкові погляди, що така програма УКК не дає поля до праці для нових еміґрантів. Це погляд в самій основі неслушний. Нових еміґрантів американські українці вважають незвичайно цінним інтелектуальним набутком, що тільки скріплює кадри співробітників УККомітету для праці, спрямованої до цеї цілі, щоб Україна стала вільною та незалежною нацією серед других націй світу.

Американські українці ніколи не робили та не робитимуть також різниці поміж дійсними громадянами Америки та майбутніми громадянами Америки, якими на яких дев'ятдесят відсотків є вже донедавні скитальці, що подбали про перші громадянські папери. УКК вважає всіх — старих та нових американських українців за рівновартісних і рівноправних членів нашої збірноти в цій країні. Та йде про що інше: йде про це, щоб нові американські українці засвоїли собі на терені Америки ці методи праці, які теорія та практика політики американських українців визнала за корисні та успішні.

Всім американським українцям слід упритомнити собі, що ми живемо в неукраїнській державі, одначе не в державі українському народові ворожій, якою була Польща, ССCР та другі займанці української землі. Живемо в державі, що в свою основу положила засаду, що кожен нарід має право на самостійне та щасливе життя по традиціям своїх предків. Ця засада може бути в американській практичній політиці тут і там нездійснювана, одначе в демократичній Америці громадянам та льояльним кандидатам на громадян вільно боротися проти такого практичного невиконування засад правдивого американізму. Правдивий американізм признає українському народові повне право на самостійність та на об'єднання в одній національній державі, тому наша боротьба, щоб право українського народу було респектоване є не тільки на сто відсотків леґальна, вона не тільки не нарушує засад льояльности громадянина до своєї держави, але, навпаки, є приміненням засад американізму до реального життя на сході Европи.

Щоб на терені Америки наші українські домагання прав для українського народу в Европі були успішні, американський нарід мусить набрати переконання, що американські українці є льояльними американцями та що їм добро Америки лежить щонайменше так само на серці, як і добро народу їх батьків. Практика політичної праці американських українців виказала, що американський нарід та його кожночасна влада має більше довір'я до американських українців роджених на цій землі, ніж до натуралізованих наскрізь льояльних американських громадян, які з природи людської душі нераз не всилі чуттєво ставитись до цих обидвох справ нарівні. І ця саме справа диктує американським українцям розумний спосіб поступування, щоб у проводі УККомітету ставити американського українця родженого в Америці, але основно поінформованого про справи України та заінтересованого в її визволенню.

Праця УККомітету не тільки буде облегчена тим, коли у проводі УККомітету буде стояти такий американський українець, але також тим, коли американські українці приймуть американський спосіб боротьби за вільну Україну. Тим способом боротьби буде неперенощення европейських політичних партій на американську землю, бо вони є чужі для подавляючої більшости американських українців, а є зовсім незвичайними для тих, що роджені в Америці. Перенощення европейських українських партій на терен Америки це для американської опінії доказ в некорисить української справи, а саме, що не американці борються в цім випадку за визволення поневоленого українського народу, але чужинці, що прибули до Америки та хотять впливати на американську закордонну політику. Ніхто з американців не бажає собі, щоб в Америці будувати Україну.

Немає сумніву, що інтерес української справи вимагає, щоб такі підозріння усунути з терену Америки якраз ради успішности праці в користь визволення України. Українські еміґранти поза Україною, в Европі, можуть мати свої політичні партії; вони навіть корисні на українській землі та у визволеній Україні, бо політичні партії це організоване змагання громадян повести державний лад по плянам та ідеології, яку дана частина громадян вважає за найкориснішу для нації. Проте українські політичні партії не мають пристосування на американській землі, де вимагають від усіх її громадян, в тому і американських українців, щоб жити американським життям і дбати в першу чергу про інтереси Америки. Одначе це не є ніякою для нас перешкодою помагати визволенню України!

З того дальша ясна консеквенція, що УККомітет мусить підтримувати всі українські групи, яких працю для визволення України він вважає за корисну. УККомітет не може приймати становища одної партії чи групи партій, бо тим вже активно вмішувався б у політику українців на рідних землях та на еміґрації, до

(Закінчення на стор. 3-тій)

Михайло Ветухів

П'ЯТИЙ КОНҐРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

УКК є політичною репрезентацією американців українського походження (громадян та кандидатів на громадян). Знов речником українського народу є екзильний Українськи Державний Центр. З цього заключення, що американці українського походження можуть тільки тоді успішно допомагати справі визволення України, коли будуть практично рахуватися з Українським Державним Центром.

Одже, УКК не повинен мати своєї окремої політики в справі визволення України. Його політика повинна бути тільки підтримкою Українського Державного Центру. Звичайно, УКК має право — і якщо треба — повинен критикувати цю політику, радити її змінити, чи доповнити.

Певна річ, будучи американською організацією, УКК несе всі притаманні кожній американській установі обов'язки. Але через те, що одним з найперших завдань У. К. К. є допомога у відновленні української державности — він повинен співпрацювати з представництвом цієї державности.

Противники української незалежности твердять, що законного уряду української самостійної держави не було, а були лише різні форми боротьби, які по різному проявлялися у різні часи. Тому, певні кола ставлять питання про самовизначення українського народу. Всупереч тим пропозиціям про самовизначення, як відомо, українська незалежна держава таки існувала. Саме тому ми і повинні підтримувати екзильний уряд цієї держави, територія якої тепер окупована.

Сьогодні рано говорити про майбутній устрій України. Американські українці хотять бачити Україну вільною демократичною країною. Але до цього ж була і є спрямована політика Українського Державного Центру! Цю політику підтримали українці, що вирвалися з-під окупації і виїхали на еміґрацію після Другої Світової Війни; вони ж організаційно зміцнили Український Державний Центр. Тому, чим краще буде організована співпраця громадян різних країн світу українського походження (в тім числі і Америки) та українських еміґрантів — з державним центром, тим більше буде зроблено для визволення України.

На Україні далі триває боротьба українського народу за визволення. Відомі факти спротиву і широких верств народу, і інтеліґенції. Згадка, що живе в народі про українську державність, про законне представництво українського народу, яке виїхало на еміґрацію, ідейно посилює цю боротьбу. Слово „петлюрівець" і сьогодні має силу на Україні, як символ боротьби. Тим же словом ворог лає українських патріотів!

Тут у вільному світі, говорючи про боротьбу українського народу, треба відображати її правдиво, не вдаватися до фікцій і зайвих пропаґандивних гасел. Перебільшення непотрібні, бо факти боротьби самі говорять про себе.

Виступаючи перед американськими організаціями в українській справі, УКК повинен допомогти Українському Державному Центру здобути певні позиції в американському світі, бо лише екзильне представництво української незалежної держави знайде зрозуміння у державних мужів демократичних країн світу.

Твердо стоючи на позиціях боротьби за українську державність, УКК повинен знайти шляхи співпраці з американськими партіями, з американським політичним світом, а також з тими громадськими філантропічними та іншими організаціями, які допомагають поневоленим народам у їх боротьбі за визволення.

Різні національні групи в ЗДА, що походять із країн, окупованих тепер кремлівськими узурпаторами, мають свої організації, подібні до УКК. УКК повинен нав'язати офіційні зв'язки з ними і виробляти з ними політичну лінію міжнаціональної співпраці в порозумінні з Українським Державним Центром — так, як це повинні робити українці в усіх вільних країнах світу. Вкінці, не зважаючи на прикрий досвід з російськими еміґрантськими колами, які ніяк не хочуть позбутися імперіялістичних претенсій до України і інших країн — все ж треба шукати шляхів співпраці з тими елементами російських демократичних кіл, які беззастережно визнають принципи української державности і самостійности і хочуть репрезентувати інтереси російського народу, а не російської імперії.

Тепер переходжу до іншого питання: в українсько-американській пресі з'являються часом твердження, що серед американських українців не було українських політичних організацій, а що „розполітикованість" привезли з собою новоприбулі. Таке твердження було б несправедливим для тих українців, що давно оселились в Америці. Так само, як і громадяни українського походження інших вільних країн світу, вони завжди ідейно відгукувались на політичні течії, що існували на Україні. Не обов'язково вони творили українські політичні партії, але цілком природно, що люди з однаковими поглядами на українську політику об'єднувались в окремі групи, чи організації. Для прикладу згадаю хоч би організ. „Соборна Україна" і „ОДВУ", бо обидві мали виразний політичний характер і існували до початку Другої Світової Війни.

Нова хвиля української еміґрації частково влилась в давніші організації, частково в новостворені ідеологічні уґрупування, до яких приєдналась частина давніх українців. УКК не може закривати очі на існування в американсько-українському суспільстві кількох ідейних течій політичного значення, а повинен забезпечити їх справедливе заступлення в УКК і гармонійну співпрацю.

Звичайно в Америці як і в інших країнах світу можуть бути групи українців, які не поділяють викладених вище позицій, а вірять, напр., що на Україні існує УГВР, яка очолює визвольну боротьбу, приймають зверхність Гетьманича і т. п. Природно, що можуть бути і інші позиції, але тут мова йде про позиції УКК, що мають бути найкориснішими для справи визволення

(Закінчення на стор. 4-ій)

Микола Очерет

СІЛЬСЬКИЙ УЧИТЕЛЬ

(Запис про правдиві події та людей)

(3)

Сергій думав, що його обов'язки будуть чисто канцелярійні, але вийшло інакше. В листопаді 1925 року його викликали до ГПУ і попрохали підписати папери, що йому доручається вести таємне листування, та що він не має права нікому оголошувати змісту листів, крім адресата. Сергій розумів, що тепер він зробився співробітником ГПУ, хоч його не зобов'язували ще робити доноси. Через руки Сергія тепер проходили всі доноси з усієї округи на вчителів і директорів шкіл, де їх обвинувачували в „націоналізмові" та в „петлюрівщині" — цих найбільших злочинах „вільної" країни. Тоді Сергій викликав до себе вчителя чи директора на якого роблено доноси і давав йому прочитати його, розпитуючи в чому суть справи. Коли донощик був великою „шишкою", він радив учителеві переводитись до іншої округи. Коли ж донощик був чоловіком не зв'язаним з ГПУ, він радив як донощика спровокувати і тим позбутись Юди в своєму близькому оточенні. Крім того Сергій мусів видавати по 10 оформлених і підписаних персональних посвідок до кожного ВУЗ'у Києва без прізвищ аґентам ГПУ. Окружний відділ ГПУ в цю посвідку вписував прізвище свого аґента і в той спосіб в кожному вищому учбовому закладі серед студентів були аґенти ГПУ. Тут Сергій вже не міг запобігти лихові, бо не знав прізвищ аґентів, але своїх учнів, які тепер вчилися у вищих навчальних закладах, він попередив і тому студентські кола знали, що в їх середовищі знаходяться провокатори.

Сергій все просив головного Інспектора перевести його до школи. „Добре, — сказав головний інспектор, — але тоді, як сам піду звідсіля". Правда довго ждати цього не прийшлося, бо в кінці весни 1931 року Лукашенка перевезли до Харкова в Наркомат Освіти і він тоді ж призначив Сергія завідувачем навчальної частини до кооперативної школи і в той спосіб він знову став самим собою, знову став учителем. Лукашенко ж, коли Нарком Освіти Скрипник закінчив життя самогубством, був зісланий до Караганди на примусові роботи де і закінчив своє життя.

В 1932 році всіх директорів шкіл послали на райони „викачувати" хліб у селян. Директор школи, де працював Сергій, був старий член КП(б)У Панас Боринда, бувший сільський учитель з-під Могилева на Поділлі. Восени 1932 року директора Баринду послали „викачувати" хліб до Золотоношетського району. Як чесний, старий комуніст, він повірив обіцянці партії, що селяни будуть зимою забезпечені всім необхідним, якщо вони здадуть свій хліб державі. Тому, відбираючи хліб у селян, він був певний, що дбає саме за їх добробут. Він роз'яснював це селянам і селяни йому вірили, здали хліб, бо ж до них говорив сільський учитель. Зимою директор Баринда був у місті і працював у школі, а весною в квітні його послали знову до Золотоношського району закінчувати посівну кампанію.

Коли ж він поїхав на села і побачив наслідки своєї роботи, побачив пухлих з голоду людей, побачив цілком вимерлі села, він приїхав до райпарткому, написав листа до учителів школи, сам здав їх на пошту, вернувся в кабінет секретаря райпарткому і застрелився. Ученики ж школи лист одержали і Сергій, що, як завідувач навчальної частини, був заступником директора, той лист відкрив і прочитав: „Любі товариші! Комуністична партія збрехала — вона зимою нічого не дала селянам і народ вимер з голоду. Я вірив партії і тому сумлінно виконував її накази. Тепер бачу, що мене безсовісно обдурено; моїми руками комуністична партія робила своє чорне діло, грабуючи народ, і я в той спосіб сам спричинився до його вимирання. Коли можете, простіть мене, несвідомого убивцю свого народу. Своєю смертю хочу змити ганьбу з себе. Будь прокляте ганебне збіговисько злочинців, що має назву Всесоюзна Комуністична Партія большевиків! Ваш директор Панас Баринда".

Прочитавши листа, Сергій встав, засвітив свічку, спалив листа, потім розтер у долонях і викинув за вікно. Потім закликав вчителя Володимира Піснячевського, що його пізніше розстріляли німці в Києві, як націоналіста, розказав йому про все і разом з ним написали повідомлення до Наросвіти про смерть директора з проханням призначити до школи нового. Але новий директор до школи не був призначений і в той спосіб увага всіх була переключена саме на злиття шкіл, а про директора забули. При злитті шкіл Сергія скоротили, але він, як і всі, працював у кількох навчальних закладах, тому своє звільнення він зустрів із великою полегкістю, бо тепер він міг віддавати більше часу на роботу в дослідному інституті математики при Академії Наук.

Ні процес Союзу Визволення України, ні чистка Академії Наук, що її провадив нарком Дудник, безпосередньо не зачепили Сергія, але обидві ці події вплинули на його долю. Шеф катедри, в якій працював Сергій, академік Кравчук, одержав пропозицію виступити громадським обвинуватцем в процесі СВУ. На щастя він захворів на гарячку (тиф) і замість нього на процесі виступив Панас Любченко, який після свого виступу був призначений на Голову Ради Народних Комісарів УССР.

Чистка в Академії торкнулась в основному соціяльно-економічних та гуманітарних катедр, на які був направлений головний удар. Тому про академіка Кравчука хоча й була мова, але в прихильному для нього тоні, а про Сергія згадали лише в зв'язку з Наросвітою: згадували головного інспектора Наросвіти Петра Лукашенка, що тепер був вже висланий до Караганди, а разом з ним згадали і про Сергія, який працював за нього секретарем Наросвіти.

В кінці 1937 року катедра, при якій працював тоді Сергій, виділяє його читати курс: „Теорії стрільби зенітної артилерії" для вищого командного складу Київської артилерійської округи. Курс був цілком теоретичний, тому його й доручено Сергію, хоча він ніколи військовиком не був. За тиждень після цього, коли Сергій виходив з Інституту, до нього підійшов військовик і попрохав до авта, що недалеко стояло.

Через десять хвилин Сергій сидів в кабінеті начальника артилерії Київської Округи Віссаріонова, який по підручнику відмічав розділи і параграфи, що їх треба було читати. А через місяць відбулась перша лекція, яка сподобалась присутнім командирам, і Сергій попадає в броню Червоної Армії себто в число тих людей, що не підлягають мобілізації навіть у випадку війни. Весною Сергія командирували до Остра на артилерійський полігон для практичного ознайомлення з дією артилерії і в той спосіб через два місяці Сергій стає інструктором-артилеристом. Аж ось коли здійснилась його давня мрія стати гарматчиком!

Академія Наук після чистки одержала листа, що в ньому два академіки Західньої України, Щурат і Левицький, зрікались звання „академіка", бо не знаходили для себе можливим бути членами установи, яка гнобила і переслідувала українських науковців. В листі згадувалось про переслідування академіка Граве, який на той час уже помер, академіка Кравчука, якому не дозволяли друкувати його творів, професора Володимира Можара, якому не давали можливости закінчити докторської дисертації, а все тому, що згадані науковці були українцями, між тим як росіян і жидів протеґовано в Академії. Цього листа було прочитано на засіданні Академії і він викликав „бурю протесту", а згадані в листі академік Кравчук і професор Можар зараз же написали і передали на руки президента Академії Богомольця відкритий лист, що в ньому вони плямували „буржуазних перевертнів і прислужників капіталізму" Щурата і Левицького.

(Закінчення буде).

Д-р Володимир Галан

УКК І ЗУАДК

Конґрес Американських Українців, вже п'ятий з черги, що починається в Ню Йорку з кінцем цього тижня, буде бе сумніву найбільшою подією в житті американсько-української спільноти. Сьогоднішні обставини видвигають його на чоло й загально-українських подій. Конґрес цей — це наш парлямент, на якому представники наших громад та їх організацій і товариств будуть розглядати і вирішувати наші основні проблеми і завдання. У зв'язку з цим виникає на цілу ширину теж проблема завдань ЗУАДКомітету, як і самого ЗУАДКомітету та його місця в нашому спільнотному житті. Іншими словами, у зв'язку з Конґресом виникає теж проблема відношення між Українським Конґресовим Комітетом та Злученим Українським Американським Допомоговим Комітетом.

УКК і ЗУАДК це дві репрезентативні централі американських українців, які мають окремі завдання, але які цілком себе покривають і доповнюють. Практично справу беручи, вся акція американських українців ведеться під знаком допомоги поневоленому українському народові. Але ця допомога є зрізничкована і ведеться в двох головних напрямках: політичному та харитативному, першу з яких репрезентує УККомітет, а другу ЗУАДКомітет. Це створює таку обставину, що політика, яку репрезентує УККомітет, є часто допомогою, а допомога, яку репрезентує ЗУАДКомітет є політикою. На це можна б навести вже безліч практичних прикладів з діяльности цих двох наших централь хоч би в останніх роках. Бо чи ці численні інтервенції, які вів УККомітет в обороні скитальців, чи ціла його величезна акція в поширюванні правди про Україну, для здобування для української справи публічної американської і міжнародної опінії і т. п. не були сто-процентовою допомогою? Або ціла величезна харитативна, оборонна і переселенча акція ЗУАДКомітету не була й не залишилася теж і політикою в тому розумінні, що була скерована на допомогу українському народові? Але хоча вся праця УККомітету та ЗУАДКомітету йде на те саме конто визвольно-допомогової справи українського народу, проте ніхто інший, як власне Український Конґресовий Комітет в 1944-тому році дав сьогодні вже історично виправдану ініціятиву створити другу, „чисто" допомогову централю, якою є ЗУАДКомітет.

В короткій газетній статті ми не маємо можливости навести навіть малої частини тих фактів, які поза всяким сумнівом доказують потребу і конечність співіснування і співдіяння таких двох головних репрезентацій американських українців. Цих доказів безліч, як з самого українського, так і загально-американського та міжнародного життя. Постараймося їх бодай коротко схарактеризувати.

Потреба окремої нашої політичної і харитативної централі диктується вже самою зрізничкованістю суспільного життя. Візьмімо з українського боку. У нас є певна кількість громадян, які з таких чи інших та більше чи менше оправданих мотивів не беруть жадної участи в наших політичних акціях. Але вони мають людське, співчутливе серце і включаються в харитативну акцію. Або бувають такі громадяни, що вони менше турбуються справами практичної щоденної допомоги поодиноким людям, хоч би їх були й десятки чи сотки тисяч, натомість вони радше включаються в політичну акцію, вважаючи, що в той спосіб вони найбільше допоможуть своїм поневоленим братам. Наявність двох наших централь для тих двох основних наших цілей дає можливість обидвом категоріям громадян в один або в другий спосіб брати участь в українській народній роботі. З часом, та через активну працю в акціях одної або другої з наших централь переконують такого громадянина, що обидві акції є однаково конечні і однаково корисні та що і для одної і для другої треба працювати і жертвувати. Все це збільшує наш національний стан посідання, виховує наш громадський загал та робить всіх повновартісними членами нашої спільноти.

Візьмімо ще один приклад з нашого українського життя. Всі ми радіємо і пишаємось, що нарешті нам пощастило завершити нашу консолідацію та що всі наші громадські угрупування об'єдналися в Українському Конґресовому Комітеті. Але ми могли б легко побачити, що всі ці угруповання так або інакше вже бодай на коротко перед консолідацією в УКК були сконсолідовані в ЗУАДКомітеті. Ми з повною свідомістю та відповідальністю можемо твердити, що власне ЗУАДКомітет та його харитативні ідеї й їх здійснювання могли відіграти рішальну ролю й в завершеній тепер в УКК нашій консолідаційній акції.

Ті самі арґументи виправдують існування УКК і ЗУАДКомітету теж з американського та міжнародного боків. Безліч практичних доказів на те може подибати кожний заінтересований в звітах цих репрезентацій. Бо як серед українського загалу, так і серед американського є люди і установи, які мають повне зрозуміння та в такій чи іншій мірі зв'язуються з харитативною акцією, але з упередженнями ставляться до „політики", і навпаки, йдуть з головою в політику але не інтересуються харитативними проблемами. Отже є місця, куди без труду може дістатися і де багато може здобути тільки харитативна репрезентація, як з другого боку є американські чи міжнародні установи, які заітересовані політичною акцією, але не інтересуються харитативною допомогою.

Візьмімо один конкретний приклад з тої ділянки. ЗУАДКомітет своєю харитативною працею добився того, що на кожний доляр, який зложили на ту ціль американські українці, він дістав від різних американських та міжнародних установ щонайменше два інші доляри готівкою, харчами або послугами. Взяти б тільки величезний апарат ЗУАДКомітету в Европі, який вдержувало IPO, але який всеціло пішов на конто українців, хоча вони самі ніколи не були б в стані його вдержати. Візьмімо теперішні обставини. ЗУАДКомітет має право і всі практичні можливості відкрити свої представництва майже в усіх інших вільних країнах Европи та Близького і Далекого Сходу. Такої можливости не має сьогодні УККомітет, але він натомість має багато інших можливостей, яких не має ЗУАДКомітет. Проте, і одні і другі можливості спільно можуть бути використані для добра української справи, для якої працюють обидві ці наші централі та якій на ім'я: визволення України і добробут українського народу.

Ще більше арґументів на доцільність існування цих двох наших централь можна б навести з міркувань про евентуальний дальший розвиток міжнародних подій та зв'язаної з ними української справи. Всі ці арґументи більше ніж наявні і з них теж ясно виходить відношення між УККомітетом і ЗУАДКомітетом. З них недвозначно виходить, що обидві ці централі це наш великий загально-національний дорібок, що обі вони є необхідні та що і один і другий Комітет ми повинні тільки розбудовувати і скріплювати до останніх меж наших сил і спроможностей. Це повинен мати на увазі наш П'ятий Конґрен в Ню Йорку.

ЯК ШІКАҐО ЗІБРАЛО $17,000 ДОЛЯРІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ?

(Розмова з головою Ліґи Американців Українського Походження п. Іваном Дужанським).

Запит: Вельмишановний Пане Голово! Обрахунок поступлень до Народнього Фонду за 1951 рік показав, що Шікаґо, як платник Національного Фонду за 1951 рік зайняло перше місце серед усіх міст в ЗДА. З Шікаґо вплинуло в тому році до Народного Фонду біля 17,000 долярів, себто дев'ята частина цілої збірки в Америці.

Відповідь: Я з приємністю подам інформації, що Вас цікавлять. Мені в першій мірі приємно почути, що якраз Шікаґо в цьому році зуміло зібрати найбільшу квоту на цей так важний нам усім Народний Фонд.

Мушу ствердити, що переводження збірок на наші національні потреби в Шікаґо — не першина. Наша шікаґовська Громада була все відзивчива на них, чи то як ішло перед війною про наші старокраєві потреби, як збірки на будову „Народної Лічниці" чи жертвам голоду на Великій Україні, чи поводянам і т. п., чи коли після останньої війни, треба було творити фонд для рятування українських скитальців в Европі і деінде. Тоді Шікаґо одно із перших відгукнулося на зазив щойно створеного ЗУАДК-у і в 1946 р., на окремому концерті нашого славного земляка І. Годяка, зібрало одного вечора понад $10,000, що передано ЗУАДК-ові як основний фонд. Слід підкреслити, що це була тоді тільки „стара" іміґрація та їхні діти, не підсилена „новою".

Якщо йде про вислід збірки на „Народний Фонд" в Шікаґо, то признаюся, що зібрана квота ще не є така висока, як повинна бути. У нашій збірці ми не керувалися намаганням бути під тим оглядом першою громадою в ЗДА, але прямо старалися дотягнути до того „мінімум", що його нам призначив IV. Конґрес,у якому я брав теж участь. Це назначене „мунімум" було $20,000. Якщоб усі громади в ЗДА виконали назначений контингент, тоді легко можна було б спільними силами дотягти до $250,000 щорічно. А це вже щось значить, — не так під оглядом матеріяльним, як передовсім моральним, як доказ нашої карности і солідарности.

Запит: Коли розпочалася і як розвивалася збірка на Народний Фонд в Шікаґо?

Відповідь: „В дійсности збірку на „Народний Фонд" почали ми в Шікаґо в 1949 р., перед IV. Конґресом, коли я, щоби не їхати на Конґрес голіруч, забавився у збірщика і звернувся до наших жертвенних шікаґовських бизнесменів, які змісця зложили тоді на мої руки поверх $500.

Вже в 1950 р. Ліґа А. У. П., після отриманя з УККА окремих квітарів, зорганізувала збірку на Народний Фонд при помочі збірщиків, яких тоді було всього около 10. З деяких технічних перепон, як брак квітарів і т. п., збірка могла розпочатися з майже піврічним опізненням, що й не дало таких вислідів, як можна було сподіватися. Все ж таки кінцева сума зібраних датків — поверх $7,000 — була в 1950 одним з найкращих, коли не найкращим осягом збірки на НФ в ЗДА. Слід підкреслити тут повну посвяти працю п-ні К. Гульчій, тоді фінансової секретарки Ліґи, разом із основаною тоді під кінець року Канцелярією Ліґи та кількома жертвенними збірщиками, що зуміли при слабім тоді ще розпропаґованні ваги НФ дійти до такого гарного висліду.

Збірка на Народний Фонд набрала більшого розмаху щойно в 1951 р., коли Дирекція Ліґи рішила, що для кращого успіху збірки на Народ. Фонд, слід скликати до життя окрему Комісію Збірки Народного Фонду, що в дійсности повстала весною 1951 р. В склад її входили п. Тарас Шпікула, як голова, д-р Іван Смук та інж. Ілля Семянчук, як містоголови, п. Микола Сенчишак, як касієр і п. Антін Заліський, — як секретар. Згадана Комісія в повній кооперації з Урядом Ліґи і збірщиками, яких в цьому році було поверх 30, перевела працю збірки на Народний Фонд.

Праця так Комісії, як і збірщиків та Канцелярії Ліґи, відбувалася зовсім безкорисно — кожен заінкасований цент передали ми, як знаєте, до каси Народного Фонду. Збірщики у своєму складі — це в переважаючій більшості — фабричні робітники, які жертвували свій час після виснажуючої праці у своїх „шапах", а що більше — навіть не жадоли звороту видатків за „боси" чи ґазоліну до авт, бо часто доводилося виїздити і в дальші околиці міста за датками. Мушу підкреслити тут велику посвяту тих людей, що взяли на себе цей не все приємний обов'язок. Зокрема, багато часу призначував тій справі касієр, п. М. Сенчишак, який не лише вів касовість та виготовляв великі виказп жертводавців, але функціонував як успішний збірщик, та п. Ф. Васильовський, який в тому часі був містоголовою збіркової комісії. Тим не хочу сказати, що інші заанґажовані в тій роботі особи не тратили багато часу і енерґії на ту ціль.

— Як була організована збірка?

— Місто було розділене на райони і на основі адрес, що їх вдалося зібрати, відвідували збірщики приділені їм райони чи вулиці — українські родини. Очевидно, з огляду на велику розсіяність нашої Громади у такому великому місті, як Шікаґо, та з огляду на розмірно невелике число тих, що мали охоту ходити по часто недокладних адресах, не вдалося відвідати всіх, кого треба було. Та ще був на це один спосіб. Частим. зазивами на українських радіогодинах люди доброї волі самі голосилися до Ліґи чи до своїх збірщиків по організаціях, а ці опісля передавали їх дальше. Очевидно, не можна поминути ролі нашої преси у спопуляризованні значіння Н. Фонду. Бувало й так, що коли хто не міг дати змісця збірщикові грошей, тоді приносив їх до нього або до своєї організації.

— Як ставилося українське громадянство м. Шікаґо до збірщиків, як платили — охоче чи неохоче, чи всі платили Н. Даток?

— Треба сказати, що різно ставилося громадянство до тої системи збірки. Назагал, одначе, позитивно, хоч бували випадки, що мусіли відходити з нічим. Якщо були випадки відмови чи гострої критики, що її мусіли вислухувати ті, що збирали, то це було залежне від того, в якій формі, властивій чи тенденційно-перекрученій дійшла справа ваги і завдань Народного Фонду до відома поодиноких членів нашої Громади.

Багато залежало також від того, як ставилося уґруповання, до якого належала дана одиниця. Якщо декому було важніше становище своєї групи від справи загально-громадської, що безперечно репрезентує Народний Фонд, то, очевидно, справа з Датком була доволі тяжка.

Про розмови на ті теми міг би кожен збірщик багато сказати, але думаємо, що це хіба іншим разом зможе хтось зі збірщиків про це оповісти, бо це забрало б багато місця.

Щодо висоти Датку — то, в основі, справа десятидолярового Датку була бездискусійна, у виїмкових тільки випадках, як недуга, безробіття давали нищу ставку. Як згадано, коли не було під рукою цілої квоти $10 чи $25, тоді платники давали менше, а опісля доплачували — добровільно або на зазив — решту.

— Чи висловлювали платники й жертводавці якісь свої побажання чи зауваження або невдоволення з приводу Датку чи праці Конґресового Комітету?

— Очевидно, не улягає сумніву, що при того роду праці і збірці є різні критичні завваги і т. п. Були вони і в Шікаґо.

— Яка Ваша загальна оцінка способу збирання Національного Датку при помочі збірщиків?

Уважаю, що це є одинокий спосіб дійти до всіх членів нашої українсько-американської спільноти і зібрати від неї датки на Національний Фонд у відповідній, гідній нас висоті. Відповідну тактику треба буде розробити, а вона оплатиться стократно.

Закінчуючи,хочу як Радний УККА, сказати своє слово до всіх українців Америки, що тільки тоді збірка на Народний Фонд випаде якслід, коли всі поставимо загальну українську справу вище справ всіх груп чи партій. Якщо була частинна невдача у збірковій акції, то тільки з огляду на не все прихильне наставлення до УККА чи Народного Фонду деяких політичних груп. Вірю, що поволі всі упередження заникнуть, а візьме верх таки загальне добро.

Ю. Р.

Перед П'ятим Конґресом Американських Українців

(Закінчення зі стор. 2-ої)

чого він як американська установа не вважає себе покликаним.

Останні роки виказали понад всякий сумнів, що в українській справі Америку найбільше інтересує українська активна боротьба за національне визволення. Американців інтересує ця боротьба прямо тому, що американський нарід вважає Воюючу Україну за свого природнього союзника в евентуальній розправі з большевиками.

Та не тільки американці неукраїнці, але також подавляюча більшість українців в Америці вважає Воюючу Україну за найкращу нині живучу Україну, УПА вважає більшість американських українців за найбільше ідеалістичну групу серед живучого українського покоління, якій належиться від кожного в кому пливе українська кров, не тільки глибока пошана, але теж всяка піддержка. Ось і причина чому Воююча Україна тішиться і напевно буде тішитись серед американських українців постійними та найбільшими симпатіями. Американських українців не обходять партійні герці, що зосереджуються около УПА; американські українці дивляться на УПА та на підпольний український спротив проти червоної Москви, як на шляхетну боротьбу української національної армії, зложеної з найкращих синів України різних ідеологічних поглядів, як на найкращих соборників українців.

Американські українці розуміють також силу леґальної традиції української влади. Тому від першої хвилини повстання Української Національної Ради віднеслися до неї з повною повагою та симпатіями. УККомітет як демократично створене представництво американських українців і перед повстанням УНРади та кілька разів після її повстання аж до останніх місяців робив старання, щоб своїм моральним впливом на українських еміґрантів поза Україною довести до їх об'єднання у одній всенаціональній політичній організації, що була б спільним голосом всієї української політичної думки поза межами України. Ці старання, на жаль, лишилися досі без успіху з вини обох непоєднаних таборів української еміґрації в Европі. Проте УКК попирав морально та матеріяльно УНРаду як найповажніше згуртування політичної думки українців поза Україною та як носія української державної традиції.

Американські українці вважають, що УНРаді треба конечно об'єднати біля себе всі поважні політичні групи, чи то як як керуючі, чи як опозиційні, так, щоб вона мала живий та приязний контакт з Українським Підпіллям на рідних землях, керованим Українською Головною Визвольною Радою. Це було б ідеальне завершення політичного та боєвого організування українців самостійників. Тому, що досі це не сталося, УККомітет приневолений окремо попирати ці дві творчі сили, працюючі в користь України.

УКК дотепер шукав здорового компромісу у своїй праці серед американських українців та у відношенню до українців поза Україною та поза Америкою. Компроміс це логічний овоч правдивої демократії. Найдуть його поміж собою українці старої та нової верстви, — тоді сповнять перед історією свій обов'язок, як цеї групи українців, якій Провидіння вложило в руки найбільші можливости допомогти Україні, як мешканцям а то й громадянам тої країни, яка напевно буде рішати про новий лад на світі та з якою доля України зв'язана теперішньою світовою ситуацією на життя й на смерть.

КОНЦЕРТ Г. ҐАЙЛАНС І В. КАРАҐІОЗИ ЦЕЇ П'ЯТНИЦІ!

Звертається у в а г у, що проголошуваний в „Свободі" концерт артистів, Г. Ґайланс і В. Каріогози, відбудеться в Бетговен Гол у Ню Йорку в п'ятницю, 4-го липня 1952, а не в неділю, як було помилково проголошено.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Потакет, Р. Ай.

ПІДСУМКИ ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ

Громадське життя українців в Потакет, Р. Ай. зосереджується в Укр.Амер. Клюбі, котрий відновив свою діяльність півтора року тому. Хоч число членів не переступило 50 осіб, Клюб може законтувати на свій рахунок певні досягнення, які можна було здобути лиш послідовною і настирливою працею всіх членів, а зокрема членів Управи Клюбу. Жертвенний і відданий Клюбові голова п. Тітик, секретар і душа Клюбу проф. Повх, докладали всіх зусиль, щоб не тільки продовжати існування Клюбу, але розгорнути працю в інших конечних напрямках. В Клюбі родиться відважна думка здобути власне приміщення, яка згодом стає дійсністю. Клюб засновує відділ УККА й запляновує і переводить в життя справу зорганізовання в себе церкви. Різноманітними імпрезами Клюб поповнює свої фінанси, а за пів року виказує оборот $800. Управа Клюбу стежить пильно за тим, щоб всі дати нашого національного календаря були відсвятковані, хоч би найскромніше.

Діяльність відділу УККА базується в основному на вказівках централі. Треба підчеркнути факт, що 80% членів Клюбу (вони є членами відд. УККА) вплатили нац. даток за 1951 рік, осягаючи тимсамим провід в індивідуальному сплачувані нац. датку в цілому стейті Р. Ай. Багато з них вплатили вже даток на 1952 рік.

Відрадним явищем є це, що майже всі члени Клюбу є членами місцевого відділу УНС, членство якого (з дітьми включно) замикається цифрою 65 осіб, та здається, осягнено рекорд членів не нотований до цього часу в історії місцевого відділу. Цю заслугу належить присати піонерові УНС і довголітньому секретареві відділу . Беньковському, котрий ввесь свій вільний час присвятив від років відділові. Останньо праця відділу УНС як також і Клюбу (відділу УККА) переводиться під знаком V Конгресу УККА і обі організації рішили вислати своїх делегатів.

Справа заложення церкви вже далеко поза організаційною стадією. Тут громада стоїть перед фактом закуплення приміщення на церкву, щоб зреалізувати бажання Єпископського Ординаріяту оформлення другої в стейті укр.гр. кат. парафії. Слід згадати, що всі організаційні праці були переведені о. Олексюком, котрий своїм тактом, ініціятивою і жертвенною працею зумів за короткий час приєднати до церкви багато людей, які „відвикли" від церкви, бо на місці ані церкви ані Служб Божих не було, а найближча кат. церква віддалена від Потакет 18 миль. По виїзді о. Олексюка рішено просити о.Сов. Іванчука продовжати і завершити розпочате діло. Даючи свою згоду, о. Іванчук дав нам знову можливість відвідування щонеділі Служб Божих. Думаємо, що церква знова виповниться вірними, на доказ, що вміємо належно цю нагоду оцінити. Служби Божі відбуваються щонеділі о год. 9.30.

Небуденний випадок віднотовуємо в житті української кольонії в Потакет. Оце вперше тут відкрив лікарську практику наш лікар д-р Я. Коропей, відомий зрештою і до цього часу всім українцям в стейті зі своєї громадської праці. Працюючи ще в шпиталях в Провіденс, д-р Коропей відзначився організаційним хистом в громадянській праці. Мимо професійного перевантаження, знаходив завжди час, щоб взяти активну участь в національному житті і то в різних місцевостях стейту. Він дав почин до заснования відділу УККА в Провіденс,Р.Ай, він член-основник Укр. Клюбу в Потакет і член УНС. Його товарискість не тільки у відношені до своїх колег-лікарів, (котрим допомагав улаштуватися на праці), але й у відношенні до інших загалом зіскала йому загальну симпатію. Українська громада в Потакет з гордістю привітала крок д-ра Коропея, бо в його особі знайшла не тільки чільного громадянина-робітника, але і здібного лікаря, про що свідчать його іспити, зложені з найліпшою оцінкою і рекомендуючі письма його бувших шпитальних шефів, де прикметники „бріліянт" підчеркають кожне речення. Ми є глибоко переконані, що д-р Коропей віддасть всі свої здібності на услуги нації і пацієнтів. Нас інформують, що в близькому часі наш стан посідання збільшиться ще одним лікарем. Тут збирається відкрити практику д-р Ганушевський. Обом їм бажаємо успіхів у відповідальній праці та радіємо, що вони оба є українцями соборних поглядів.

О. Б.

П'ятий Конґрес Американських Українців

(Закінчення зі стор. 2-ої)

України. Щоб належно представити українську справу в світі УКК повинен виразно стояти на державницьких позиціях, а тут єдиним шляхом є — підтримка українських державницьких традицій і політичної думки, що виходить з Українського Державного Центру.

Ще одна, гадаю, важлива думка: в той час як Державний Центр є єдиним репрезентантом волі українського народу та кристалізації української політичної думки, яку, звичайно, можуть критикувати та допомогати направляти і окремі громадяни, і організації, — і в той час як українці кожної вільної країни світу повинні прагнути створення єдиної політичної репрезентації в даній країні — було б цілком штучним переносити ці засади на духово-культурну, чи суспільну ділянки. Отже, наприклад не можна монополізувати вплив. одінсі церкви, або признавати одну якусь наукову, чи мистецьку організацію. Тут важливе тільки одне: щоб ті організації стояли на належному рівні і достайно репрезентували українську культуру, тримали зв'язки з відповідними організаціями вільногс світу.

Сьогодні Америка очолює боротьбу вільного світу з тоталітаризмом і тому, боротьба за визволення України, за її незалежність, що є конечною передумовою для волі України і миру в Европі, найде зрозуміння в американському суспільстві. Треба лиш провадити нашу політику уміло і організовано.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223, повідомляє, що піврічні збори відбудуться в неділю, 6. липня, в парафіяльній салі, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів прийти на ці збори. Маємо багато таких справ, яких без членів уряд не може полагодити. Також пригадується членам, що нашого Патрона припадає на 7. липня(тому прийдіть всі на ці збори. — Уряд Бр.

ТИМЧАСОВА ЗМІНА ПРИЧАЛУ ДЛЯ ПРИБУВАЮЧИХ ДІПІСТІВ

Ню Йорк. — Останні припізнені транспорти діпістів з Европи, які прибувають до Злучених Держав вже після урядового закінчення переселення колишніх воєнних насильно переміщених людей, причалюють тепер до причалу ч. 86 при 46 вулиці Вест, тобто над рікою Гудсон. Поточного тижня призначений приїзд таких кораблів: У вівторок 10 червня корабель Дженерал СС. Балу, в четвер Дженерал С.М. Ґерсі, в п'ятницю Дженерал Р.М. Блачфорд. Ними приїздять діпісти-німці, одначе попадають теж і по кілька осіб інших національностей.

УКРАЇНСЬКА ПАРАФІЯ св. Апп. Петра і Павла в КАРНЕҐІ, ПА., якої настоятелем є о. Прот. Т. Форостій, числить поверх 300 родин, і пошукує КВАЛІФІКОВАНОГО ДЯКОУЧИТЕЛЯ, який має провадити: Рідну Школу, церковний і світський хори, представлення і концерти. Всі Богослуження Старослов'янською мовою з галицьким напівом. — Голоситись на адресу секретаря:

METRO HARITAN
319 Jane St., Carnegie, Pa.

ПОДЯКА

Команда „Свята Весни" 1952 р. Пластових Станиць метрополітальної округи складає отсим щиру подяку п. Стефанові Бованкові, управителеві фарми Спілки „Черче", за його надзвичайну прихильність і безкорисне відступлення площі під табор, як також приміщення на нічліг для новацтва.

ЗА КОМАНДУ СВЯТА:

пл. сен. Р. Рогожа, командант
ст. пл. Ю. Ференцевич, бунчужний.

● РОЗШУКИ ●

Новий емігрант Василь Івашко, син Катерини, тепер замешкалий в Рочестер пошукує тітку Матрону Івашко, яка походить з села Губичі пов. Добромиль. Виїхала до Америки перед першою світовою війною. Відомості прошу подати на адресу: W. Iwashko, 337 Hundson Ave., Rochester, N. Y.

ЯРЕМКО АННА пошукує свого сина ЯРЕМКА ДМИТРА з села Гермаківки, пов. Борщів, Галичина. Усі закордонні часописи прошу передрукувати це оголошення. Писати на адресу:

ANNA OLENCHENKO
621 N. Montgomery
Philadelphia 22, Pa.

ТАРЗАН, ч. 2864. Надзвичайне знайомлення.

Проходячи через зовнішній коридор, в'язні ввійшли до великої кімнати і зблизилися до завуальованої постаті, що сиділа в найдальшому кутку естради.

„Хто ті, яких ти приводиш, Кемуру?", питався м'який, принадно міцний голос з-поза заслони.

Це іноземці, о, Мерале, відповів хрипко коріян, „які відкрили водний шлях до Кору, і вони тому мусять умерти!"